

Štěpán viděl otevřená nebesa

Základ kázání: Sk 7,54-50

Milé sestry a bratři v Kristu, připomenu, co Štěpánovu mukamenování předcházelo, jak o tom čteme ve Skutcích apoštolů. Štěpán byl obdařen Boží moudrostí a mocí a činil mezi lidem veliké divy a znamení (Sk 6,8). Tu proti němu vystoupili někteří židé patřící k synagóze a začali se se Štěpánem přít. O co? O to, že Bůh, tentýž, který povolal Abrahama a poslal Mojžíše do Egypta, aby Izraelce zachránil - se stal člověkem. Ale jak čteme dále, ti, kdo v to nevěřili, nebyli schopni čelit Duchu moudrosti, v jehož moci Štěpán mluvil (Sk 6,10). Navedli tedy několik křivých svědků, aby prohlašovali, že Štěpán mluvil rouhavě proti Mojžíšovi a proti Bohu. Tím pobouřili lid a starší se zákoníky. A tak si pro Štěpána přišli, odvedli ho a postavili před veleradu. Tam se Štěpán obhajoval dlouhou řečí. Teď se dostáváme k dnešnímu čtení: Když to členové rady slyšeli, začali na Štěpána v duchu zuřit a zlostí zatínali zuby. Ale on, plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a uzřel Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží a řekl: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží“. Jak asi taková otevřená nebesa vypadají? Jako když se v podmráceném dni najednou mezi mraky objeví skulinka a v ní slunce? Nebo se rozhrne nebeská modř a my uvidíme průzor někde k nekonečnu?

Štěpán byl plný Ducha svatého, ducha, který dává sílu žít. Tento Duch nás učí vyhlížet Boha a nejen vyhlížet, ale také zahlédnout. Snad Štěpán ani nepotřeboval otevřít oči. Možná spatřil otevřená nebesa pod svými zavřenými víčky. Uviděl otevřené nebe v hloubce své naděje. Zahleděl se tak daleko, že zpozoroval, jak se otvírá vstup do Božího království a Bůh jde lidem vstříc.

Štěpán viděl nebe otevřené. Víra proměnila jeho zrak. Viděl svět jinými očima než ostatní. Velekněz a zákoníci, celá židovská

rada naslouchala Štěpánovým slovům. Naprosto však nesouhlasili s tím, co říkal. Nelíbilo se jim, jak na příkladech z izraelských dějin dokazoval, že lidmi odmítnutý Kristus byl přijat Bohem a má své výsadní místo v plánu spásy. Když to členové rady slyšeli, začali na Štěpána v duchu zuřit a zlostí zatínali zuby. Jeho kritika se jich dotkla.

Jste tvrdošíjní a máte pohanské srdce i uši! Nepřestáváte odporovat Duchu svatému, jak to dělali vaši otcové. Byl kdy nějaký prorok, aby ho vaši otcové nepronásledovali? Zabili ty, kteří předpověděli příchod Spravedlivého, a toho vy jste nyní zradili a zavraždili - vytyká jim mimo jiné Štěpán.

Co si to ten Štěpán dovoluje? Kritizovat je, náboženské představitele, proslulé svou zbožností! Zuřili na Štěpána, že zpochybnil jejich postavení a přístup k Bohu. Zpočátku se ale ještě krotili. Zuřili jen v duchu a zlostí zatínali zuby. Ale pak se Štěpán odvážil mluvit o otevřených nebesích a o Kristu stojícím po pravici Boží. To už na ně bylo moc. Poslední kapka a pohár zloby přetekl. Vrhli se na něho a hnali ho za město, aby ho kamenovali.

Štěpán viděl nebesa otevřená. Zahlédl průhled mezi dvěma světy. Mezi přítomným světem, kde se zabydlelo trápení a mezi budoucím světem, ve kterém vládne pokoj a trápení tam nenajdeme. Za otevřeným nebem Štěpán spatřil dárce pokoje: Uzřel Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží, a řekl: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží.“ Podobně jako starozákonní Daniel (Da 7,13-14), i Štěpán vidí Syna člověka. Pro Daniele byla tato postava ještě nezřetelná. Štěpán ale už ví, o koho se jedná. Zná jej jménem. Ježíš Nazaretský, Syn člověka a Syn Boží, Kristus Obnovitel.

I židovští představitelé očekávali příchod Mesiáše. Nespojovali ho ale s Ježíšem. Proto je Štěpán tak rozzuřil, když řekl, že viděl pospolu Boží slávu a Ježíše. Jak se může sláva Boha Otce, Stvořitele světa, dárce života a původce vši moudrosti, spojit s obyčejným člověkem? A navíc s člověkem bitým, vysmívaným a umučeným? Co ten má co pohledávat vedle Boží slávy! Štěpán

urazil své okolí, protože viděl Boží slávu současně s ponížením, s ranami po hřebech. Viděl, že zavržený, ukřižovaný Ježíš patří do Boží společnosti. Tahle Štěpánova vize způsobila skandál. Pro posluchače to bylo rouhání, znevažování Boha. Odsoudili ho tedy k trestu pro rouhače, k ukamenování.

Štěpán viděl nebesa otevřená. Možná jeho vidění trvalo jen okamžik. Třeba to byl jen záblesk, kdy mu bylo dopřáno pohlédnout do pramene života. Přesvědčit se u Vzkříšeného, že pravá sláva vyrůstá z oběti.

Ale ať už bylo Štěpánovo vidění dlouhé nebo krátké - dodalo mu sílu. Pohled do otevřeného nebe potvrdil jeho víru. Jeho víra nebyla marná, nežil nadarmo, jeho naděje ho nezklamala. Uviděl svůj cíl přímo před sebou. Spatřil, že neodchází do ztracena - ale tam, kde ho čeká Ježíš, který i pro něho zemřel a vstal z mrtvých a tak mu prošlapal cestu domů. Tváří v tvář Kristu se Štěpán ujistil, že jeho život má smysl, i když v lidských očích končí špatně. Tahle jistota mu vlila sílu. Dodala mu odvahu spolehnout se na evangelium i ve chvíli smrti. Přidržel se Kristova učení o lásce a odpuštění až do poslední chvíle. Všimněme si totiž, jak se chová Štěpán a jak jeho protivníci. Obě dvě strany se hlasitě projevují. Když členové velerady slyšeli Štěpánovu řeč, začali hrozně křičet a zacpávat si uši; všichni se na něho vrhli. Řeč se jim stala nástrojem nenávisti. Zlobný řev sloužil k umlčení, k zničení nepohodlného jedince. Naproti tomu Štěpán používá svůj jazyk ve prospěch svých odpůrců. Když jej zabíjejí, on se za ně přimlouvá: Klesl na kolena a zvolal mocným hlasem: „Pane, odpusť jim tento hřích!“ To řekl a zemřel.

Štěpán se u svého mistra naučil odpuštění a odpuštění nepřestal prosazovat. Štěpán nikomu neudělal nic zlého, přesto mu lidé přichystali zlý konec. Ale on se navzdory lidské zlobě dovolává toho, který sám prošel smrtí a mnohé další smrtí provede: Když Štěpána kamenovali, modlil se: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha.“

Bratři a sestry, Štěpán viděl nebesa otevřená. A co my?

Pootevřela se už nebesa i nám? Zahlédli jsme jako Štěpán Boží slávu?

Myslím, že ano, že už jsme spatřili kus Boží slávy. Věříme přece, že náš svět není výplodem náhody nebo soukolím přírodních zákonů. Věříme, že náš svět je dílo Boží. Jsme vděční Pánu Bohu, že náš svět má řád. Dostáváme od Boha mnohé dobré dary. Ve všech přijatých dobrých darech se našemu zraku víry nabízí pohled na Boží slávu. Z Boží dobroty jsme živi a jako Štěpán se s Boží dobrotou setkáme, až zemřeme. Pána Boha poznáváme ve stvoření - v pevném řádu, v požehnané úrodě, ve zdaru, ve štěstí a v úspěchu. Jsou to slavné činy Boží péče. Neméně slavné jsou však i činy Boží obětavosti. K Boží slávě patří i Kristus, ten zbitý a umučený. I tohle ponížení zahrnuje Boží sláva. Ježíš Kristus přišel do lidské bídy, vstoupil do našich trápení a zasel tam naději. A my jsme díky němu poznali, že Bůh má blízko k nešťastným, opuštěným a trpícím. Nemusíme se tedy bát, že nastane chvíle, kdy budeme bez Boha. On vládne svou dobrotou a obětavostí.